

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2019/2110,**9. detsember 2019,****Euroopa Liidu ÜJKP nõuandemissiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUAM RCA)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu rõhutas oma 15. oktoobri 2018. aasta järeldustes Kesk-Aafrika Vabariigi kohta Euroopa Liidu vajadust jätkata oma tegevust erinevate vahendite kaudu, et aidata Kesk-Aafrika Vabariigil saavutada taas stabiilsus, rahu ja areng ning vastata sealse elanikkonna püsiva rahu ja leppimise püüdlustele.
- (2) 6. veebruaril 2019 kirjutati Kesk-Aafrika Vabariigi valitsuse ja relvastatud rühmituste vahel alla kaasavale rahu ja leppimise kokkuleppele.
- (3) 12. juulil 2019 taotles Kesk-Aafrika Vabariigi president liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale saadetud kirjas tsiviilmissiooni lähetamist Kesk-Aafrika Vabariiki, et toetada käimasoleva julgeolekusektori reformi edenemist ning aidata riigi sisejulgeolekujõud ümber korraldada ja kasutusele võtta.
- (4) 21. novembril 2019 kiitis nõukogu heaks kriisiohjamise kontseptsiooni võimaliku nõuandva tsiviilmissiooni jaoks Kesk-Aafrika Vabariigis ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames.
- (5) Missioon tuleks luua kooskõlas heakskiidetud kriisiohjamise kontseptsiooniga. Põhimeeskond teeks vajalikud ettevalmistused, et missioon saaks saavutada oma esialgse operatsioonivõime. Nõukogu käivitaks missiooni hiljemalt 2020. aasta kevadel, kui tingimused on täidetud.
- (6) Poliitika- ja julgeolekukomitee peaks nõukogu ning kõrge esindaja vastutusel teostama missiooni üle poliitilist kontrolli, andma selle jaoks strateegilisi suuniseid ning tegema asjakohaseid otsuseid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 38 kolmanda lõiguga.
- (7) Missiooni jaoks tuleks aktiveerida valveteenistus.
- (8) Missioon viiakse läbi olukorras, mis võib halveneda ja takistada ELi lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Missioon**

Liit loob Euroopa Liidu ÜJKP nõuandva tsiviilmissiooni Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekusektori reformi toetuseks (EUAM RCA).

*Artikkel 2***Volitused**

1. Missiooni EUAM RCA strateegilised eesmärgid on järgmised:
 - a) toetada Kesk-Aafrika Vabariigi sise- ja avaliku julgeoleku ministeeriumis eeskirjadel põhineva juhtimis- ja haldussuutlikkuse suurendamist kõigi asjaomaste planeerimiskategooriate väljatöötamisel, elluviimisel, loomisel ja nende üle järelevalve teostamisel;

- b) toetada Kesk-Aafrika Vabariigi sisejulgeolekujõudude kestlikku ümberkujundamist ning nende operatiivset tõhusat tegevust ja lähetamist;
 - c) aidata tiheda koordineerimise kaudu välja töötada integreeritud tugi Kesk-Aafrika Vabariigi sisejulgeolekujõududele, tagades tegevuse ühtsuse ja jõupingutuste vastastikuse täiendavuse asjaomaste osalejatega;
 - d) koostada täielik olukorrapilt spetsiaalse analüüsivõime kaudu, hõlmates selliseid valdkondi nagu strateegiline kommunikatsioon ning poliitilised ja julgeolekualased arengud.
2. Nende eesmärkide saavutamiseks toimib EUAM RCA kooskõlas nõukogu poolt 21. novembril 2019 heaks kiidetud kriisiohjamise kontseptsiooniga ja operatsiooni planeerimise dokumentidega. järgides etapiviisilist, dünaamilist ja modulaarset lähenemisviisi ning koordineerides oma tegevust tihedalt ELi delegatsiooniga Kesk-Aafrika Vabariigis, missioonidega EUTM RCA ⁽¹⁾ ja MINUSCA, ÜRO politsei ja Aafrika Liiduga ning muude rahvusvaheliste osalejatega, annab EUAM RCA strateegilisel tasandil nõu Kesk-Aafrika Vabariigi sise- ja avaliku julgeoleku ministeeriumile ning sisejulgeolekujõududele, et toetada nende kestlikku ümberkujundamist sidusamaks julgeoleku tagajaks riigi isevastutuse alusel;
3. EUAM RCA edendab rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigusi käsitlevate õigusaktide rakendamist, tsiviiliskute kaitset, soolist võrdsuslikkust ning diskrimineerimise keelamist Kesk-Aafrika Vabariigi sisejulgeolekujõudude poolt, eeskätt etnilise päritolu või usutunnistuse alusel.

Artikkel 3

Käsuliin ja struktuur

1. EUAM RCA-l on kriisiohjamisoperatsioonina ühtne käsuliin.
2. EUAM RCA peakorter on Banguis.
3. EUAM RCA struktuur luuakse vastavalt selle planeerimisdokumentidele.

Artikkel 4

Tsiviiloperatsiooni ülem

1. Tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (CPCC) direktor on EUAM RCA tsiviiloperatsiooni ülem. Tsiviiloperatsioonide plaanimise ja juhtimise teenistus on EUAM RCA plaanimiseks ja juhtimiseks tsiviiloperatsiooni ülemateenistuses.
2. Tsiviiloperatsiooni ülem juhib ja kontrollib EUAM RCA-d strateegilisel tasandil, tehes seda poliitika- ja julgeolekukomitee poliitilise kontrolli all ja strateegilisel juhtimisel ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) üldises alluvuses.
3. Tsiviiloperatsiooni ülem tagab nõukogu ning poliitika- ja julgeolekukomitee otsuste nõuetekohase ja tõhusa rakendamise, sealhulgas annab missiooni juhile vajaduse korral strateegilisel tasandil juhiseid ning nõu ja tehnilist toetust.
4. Tsiviiloperatsiooni ülem annab kõrge esindaja kaudu aru nõukogule.
5. Kogu lähetatud isikkoosseis jääb riigiseste õigusnormide kohaselt kas lähetajariigi riigiasutuste, liidu asjaomase institutsiooni või Euroopa välisteenistuse täieliku käsuõiguse alla. Nimetatud asutused annavad oma isikkoosseisu operatiivjuhtimise üle tsiviiloperatsiooni ülemale.
6. Tsiviiloperatsiooni ülem kannab üldist vastutust liidu hoolsuskohustuse nõuetekohase täitmise eest.
7. Tsiviiloperatsiooni ülem ja ELi Kesk-Aafrika Vabariigi delegatsiooni juht konsulteerivad üksteisega vastavalt vajadusele.

⁽¹⁾ Nõukogu 19. aprilli 2016. aasta otsusega (ÜVJP) 2016/610 Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise väljaõppemissiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUTM RCA) (ELT L 104, 20.4.2016, lk 21) loodud Euroopa Liidu sõjaline väljaõppemissioon Kesk-Aafrika Vabariigis.

Artikkel 5

Missiooni juht

1. Missiooni juht vastutab EUAM RCA eest ning juhib seda missiooni toimumiskohas. Missiooni juht allub otseselt tsiviiloperatsiooni ülemale ja tegutseb vastavalt tema juhistele.
2. Missiooni juht esindab EUAM RCAd selle vastutuspiirkonnas.
3. Missiooni juht vastutab EUAM RCA töökorralduse ja logistika eest, sealhulgas EUAM RCA käsutusse antud vara, ressursside ja teabe eest. Missiooni juht võib delegeerida isikkoosseisu ja finantsküsimumustega seotud juhtimisülesandeid EUAM RCA isikkoosseisu liikmetele, kes on tema üldvastutuse all.
4. Missiooni juht vastutab EUAM RCA isikkoosseisu distsiplinaarkontrolli eest. Lähetatud isikkoosseisu suhtes rakendavad distsiplinaarmedeid kas lähetajariigi riigiasutused kooskõlas riigisiseste õigusnormidega, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus.
5. Missiooni juht tagab EUAM RCA asjakohase nähtavuse.
6. Missiooni juht saab, ilma et see piiraks käsuliini kohaldamist, ELi delegatsiooni juhilt Kesk-Aafrika Vabariigis kohapealset olukorda käsitlevaid poliitilisi juhiseid.

Artikkel 6

Isikkoosseis

1. EUAM RCA koosneb peamiselt liikmesriikide, liidu institutsioonide või Euroopa välisteenistuse lähetatud isikkoosseisust. Iga liikmesriik, liidu iga institutsioon või Euroopa välisteenistus katab oma isikkoosseisu lähetamisega seotud kulud, sealhulgas reisikulud lähetuse asukohta ja tagasi, töötasud, tervisekindlustuse ja toetused, välja arvatud päevaraha.
2. Liikmesriik, liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus vastutab vastavalt kõikide isikkoosseisu liikme lähetusega seotud nõuete lahendamise eest, mille on esitanud lähetatud isikkoosseisu liige või mis käivad tema kohta, ja selle isiku suhtes meetmete võtmise eest.
3. EUAM RCA võib lepingulisel alusel tööle võtta rahvusvahelisi ja kohalikke isikkoosseisu liikmeid, kui liikmesriikide lähetatud personal ei suuda tagada nõutavate ülesannete täitmist. Erandkorras võib põhjendatud juhtudel, kui liikmesriikides ei ole kvalifitseeritud kandidaate, võtta vajaduse korral lepingulisel alusel tööle osalevate kolmandate riikide kodanikke.
4. Rahvusvahelise ja kohaliku isikkoosseisu töötingimused ning õigused ja kohustused sätestatakse EUAM RCA ja asjaomase isikkoosseisu liikme vahel sõlmitavates lepingutes.

Artikkel 7

EUAM RCA ja selle isikkoosseisu staatus

EUAM RCA ja selle isikkoosseisu staatus, sealhulgas asjakohasel juhul privileegid, immunitetid ja lisatagatised, mis on vajalikud EUAM RCA läbiviimiseks ja tõrgeteta toimimiseks, lepatakse kokku ELi lepingu artikli 37 alusel ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud korras.

Artikkel 8

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee teeb nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel EUAM RCA poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema selleks asjakohaseid otsuseid kooskõlas ELi lepingu artikli 38 kolmanda lõiguga. Kõnealune volitus sisaldab õigust nimetada kõrge esindaja ettepanekul ametisse missiooni juht ning muuta operatsiooni plaani. EUAM RCA eesmärkide ja lõpetamise osas jääb otsustusõigus nõukogule. Poliitika- ja julgeolekukomitee otsus missiooni juhi nimetamise kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab nõukogule korrapäraselt aru.
3. Poliitika- ja julgeolekukomitee saab tsiviiloperatsiooni ülemalt ja missiooni juhilt korrapärase ajavahemike järel ja vastavalt vajadusele aruandeid nende vastutusalas olevate küsimuste kohta.

Artikkel 9

Kolmandate riikide osalemine

1. Ilma et see piiraks liidu sõltumatust otsuste tegemisel ja tema ühtset institutsioonilist raamistikku, võib kolmandaid riike kutsuda üles panustama EUAM RCAse tingimusel, et nad katavad oma isikkoosseisu lähetamise kulud, sealhulgas töötasud, täieulatusliku üldkindlustuse, päevarahad ja sõidukulud Kesk-Aafrika Vabariiki ja sealt tagasi, ning osalevad asjakohasel viisil EUAM RCA jooksvate kulude katmises.
2. EUAM RCAd toetaval kolmandatel riikidel on EUAM RCA igapäevase juhtimise seisukohast samad õigused ja kohustused kui liikmesriikidel.
3. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid pakutava toetuse vastuvõtmise kohta ning moodustama panustajate komitee.
4. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse vastavalt ELi lepingu artiklile 37, ning vajaduse korral täiendavate tehniliste kokkulepetega. Kui liit ja kolmas riik sõlmivad või on sõlminud lepingu, millega luuakse raamistik asjaomase kolmanda riigi osalemiseks liidu kriisihjamisoperatsioonides, kohaldatakse EUAM RCA raames kõnealuse lepingu sätteid.

Artikkel 10

Julgeolek

1. Tsiviiloperatsiooni ülem juhendab missiooni juhti julgeolekumeetmete planeerimisel ning tagab nende nõuetekohase ja tõhusa rakendamise EUAM RCA poolt kooskõlas artikliga 4.
2. Missiooni juht vastutab EUAM RCA julgeoleku ning EUAM RCA suhtes kohaldatavate minimaalsete julgeolekunõuete täitmise tagamise eest kooskõlas liidu poliitikaga, mis käsitleb ELi lepingu V jaotise ja seda toetavate õigusaktide alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeolekut.
3. Missiooni juhti abistab missiooni julgeolekuametnik, kes annab aru missiooni juhile ja hoiab tihedat ametialast kontakti ka Euroopa välisteenistusega.
4. EUAM RCA isikkoosseisu liikmed osalevad enne teenistuskohustuste täitmisele asumist kohustuslikul julgeoleku-koolitusel kooskõlas operatsiooni plaaniga. Samuti saab isikkoosseis kohapeal regulaarselt missiooni julgeolekuametniku korraldatud täienduskoolitusi.
5. Missiooni juht tagab ELi salastatud teabe kaitse vastavalt nõukogu otsusele 2013/488/EL (?).

Artikkel 11

Valveteenistus

EUAM RCA jaoks aktiveeritakse valveteenistus.

(?) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

*Artikkel 12***Õiguslik korraldus**

EUAM RCA-l on käesoleva otsuse rakendamiseks vastavalt vajadusele õigus hankida teenuseid ja kaupu, sõlmida lepinguid ja halduskokkuleppeid, värvata töötajaid, omada arvelduskontosid, omandada ja võõrandada vara, ennast kohustustest vabastada ning olla kohtus menetlusosaliseks.

*Artikkel 13***Rahastamiskord**

1. EUAM RCA tegevusega seonduvate kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma kuueks kuuks pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva on 7 100 000 eurot. Järgnevateks ajavahemikeks määratavad lähtesummad otsustab nõukogu.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele. EUAM RCA-d korraldatavates hankemenetlustes võivad piiranguteta osaleda kõik füüsilised ja juriidilised isikud. Lisaks ei kohaldata EUAM RCA poolt ostetavate kaupade suhtes päritolureegleid. EUAM RCA võib komisjoni nõusolekul sõlmida liikmesriikidega, vastuvõtjariigiga, osalevate kolmandate riikidega ja teiste rahvusvaheliste osalejatega tehnilisi kokkuleppeid, mis puudutavad varustuse, teenuste ja ruumide pakkumist EUAM RCA-le.
3. EUAM RCA vastutab oma eelarve täitmise eest. Sel eesmärgil allkirjastab EUAM RCA komisjoniga lepingu. Rahastamisel võetakse arvesse artiklites 3, 4 ja 5 sätestatud käsuliini ning EUAM RCA operatiivvajadusi.
4. EUAM RCA annab komisjonile täielikult aru lepingu raames tehtud finantstoimingutest ja tegutseb komisjoni järelevalve all.
5. EUAM RCAga seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

*Artikkel 14***Liidu reageerimise ja koordineerimise põhimõtteühtsus**

1. Kõrge esindaja tagab käesoleva otsuse rakendamise põhimõtteühtsuse kogu liidu välistegevusega, sealhulgas liidu arenguprogrammidega.
2. Ilma et see piiraks käsuliini kohaldamist, tegutseb missiooni juht tihedas koostöös liidu delegatsiooniga Banguis, et tagada Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava liidu tegevuse järjepidevus.
3. Missiooni juht koordineerib oma tegevust tihedalt missioonidega EUTM RCA ja MINUSCA, ÜRO politsei ja Aafrika Liiduga ning vastavalt vajadusele teiste rahvusvaheliste osalejatega.

*Artikkel 15***Teabe avaldamine**

1. Kõrgel esindajal on volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele asjakohasel juhul ja vastavalt EUAM RCA vajadustele EUAM RCA läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“.
2. Konkreetse ja vahetu operatiivvajaduse puhul on kõrgel esindajal samuti volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL vastuvõtvale riigile EUAM RCA läbiviimisel tekkinud ja koostatud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“. Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ning vastuvõtjariigi pädevate asutuste vahel.

3. Kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud EUAM RCAd käsitlevate nõukogu aruteludega ja mille suhtes kehtib vastavalt nõukogu kodukorra ⁽³⁾ artikli 6 lõikele 1 ametisladuse hoidmise kohustus.

4. Kõrge esindaja võib kooskõlas otsuse 2013/488/EL VI lisa VII jaoga delegeerida lõigetes 1–3 osutatud volitused, samuti õiguse sõlmida lõikes 2 osutatud kokkuleppeid oma alluvuses olevatele isikutele, tsiviiloperatsiooni ülemale ja missiooni juhile.

Artikkel 16

EUAM RCA käivitamine

1. Missioon käivitatakse nõukogu otsusega EUAM RCA tsiviiloperatsiooni ülema soovitatud kuupäeval, kui missioon on saavutanud esialgse operatsioonivõime.
2. EUAM RCA põhimeeskond teeb vajalikud ettevalmistused, et EUAM RCA saaks saavutada oma esialgse operatsioonivõime.

Artikkel 17

Jõustumine ja kestus

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

See kaotab kehtivuse kaks aastat pärast EUAM RCA käivitamise algust.

Brüssel, 9. detsember 2019

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

⁽³⁾ Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).